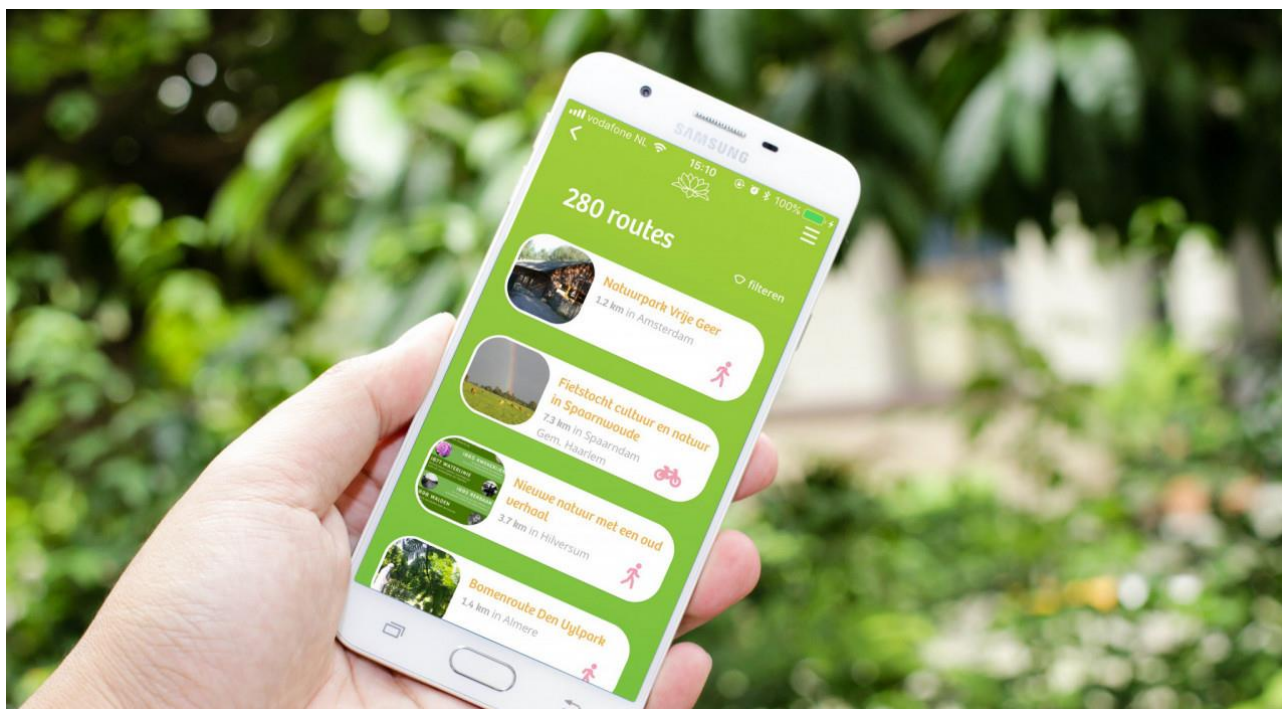

Zelf op pad met de routes app Lente!

Lammetjes (zie boven), speenkruid en klein en groot hoefblad in bloei. Overal zingende tjiftjaffen in de bomen, net terug uit het verre zuiden en meteen aan de slag. Over “slag” gesproken: ook de vinkenslag is weer te horen op plaatsen waar het groen een beetje kans heeft gekregen. De week met zware vorst in februari heeft natuurlijk wel sporen nagelaten. De ijsvogel-populatie is gedecimeerd en ook in de tuin zal niet elke plant het overleefd hebben. Wat de pandemie betreft hebben we nog niet alle ellende achter de rug, maar misschien moeten ons maar wat filosofisch opstellen daarover. Ooit zullen we weer met groepen en groepjes excursie-gewijs de natuur in kunnen trekken. En zolang dat nog niet mag gaan we de tijd nuttig gebruiken. Op de eerste plaats door zelf naar buiten te gaan! Onze afdeling heeft nu 2 routes die op een smartphone gezet kunnen worden. Daar kan je op een zelf gekozen dag mee op pad!

Zie de nieuwe pagina's aan de [linkerzijde](#) van onze homepage op de site.

1. Natuurgidsenopleiding IVN Leidse regio 2022/23: oproep aan belangstellenden!

“Mijn” gidsencursus was die van 1992/93, tegelijk het begin van mijn activiteiten bij het IVN.

Er waren op die cursus 5 docenten en 32 cursisten. Inmiddels is het aantal docenten gegroeid tot 16!

Mijn eerste verklaring daarvoor is dat je een Natuurgidsenopleiding (NGO) maar één keer als cursist mag volgen, maar... je kunt natuurlijk wel docent worden. Omdat ik het zo'n superopleiding vind, heb ik dan ook alle 5 daarop volgende NGO's meegemaakt als coördinator en docent samen met Marian Kathmann.

Een tweede verklaring is dat het met 16 enthousiaste docenten van heel verschillende pluimage, met daarbij nog een aantal gastdocenten voor specifieke onderwerpen, prettig is om het werk onderling te kunnen verdelen.

Inmiddels is het docententeam al volop bezig met de voorbereiding.

Gezien Corona dachten we eerst na over uitstel tot na het komend jaar of over een opleiding meer op afstand. Maar de ontwikkeling is nu zodanig dat we met ons team uitgaan van een vrij normale start op 10 januari 2022 doorlopend tot begin juli 2023. Het patroon van iedere 5 jaar start van een Natuurgidsenopleiding blijft daarmee in stand. De ontwikkeling rond de vaccinatie en vereisten daarvan bij opleidingen, volgen we op de voet.

Nog voordat de interne werving was begonnen, waren er al 15 serieuze belangstellenden voor de komende opleiding. Een aantal daarvan neemt al deel aan excursies en activiteiten op afstand in werkgroepen binnen of nauw samenwerkend met onze IVN-afdeling.

Het lijkt erop dat mensen graag weer buiten aan de slag willen, zoals je op zonnige dagen ook ziet tijdens wandelingen.

De interne werving is begonnen met een bericht van Marian Kathmann in Bladgroen van januari 2021 op blz. 8 en 9.

Verder staat er sinds kort een bericht op de website van IVN Leidse regio. Onder activiteiten kun je daar, onder 10 januari 2022, de folder downloaden waarin de belangrijkste informatie over de opleiding is opgenomen. Ik verwijs daarnaar voor o.a.:

- voor wie de opleiding bestemd is;
- het programma;
- de verwachte tijdsinvestering;
- de kosten;
- de informatieavond op 11 oktober 2021;
- de verdere plaatsingsprocedure.

Oproep aan alle leden en donateurs:

Ken je mensen voor wie deze NGO interessant kan zijn en die na het voltooiën daarvan op de een of andere manier actief willen worden binnen onze afdeling? Praat erover en laat ze dit bericht lezen. Misschien heb je zelf de opleiding nog niet gevolgd en heb je inmiddels ook belangstelling?

Stuur bij belangstelling voor deze opleiding een mail naar NGOLEidseregio@gmail.com met je naam, adres en telefoonnummer. Je krijgt dan een aanmeldingsformulier waarin je jouw belangstelling, achtergrond en motivatie nader kunt weergeven. Je kunt via dit adres ook eerst vragen stellen en een telefonische afspraak maken met een docent.

We zijn benieuwd!

Wouter Gerstel

2. Doe je ook mee met onze workshop “Bijen tellen”?

Op 17 en 18 april wordt er weer een Nationale Bijentelling gehouden. Ervaring met eerdere tellingen maakt duidelijk; bijen tellen is niet erg gemakkelijk én bijen zijn ook niet eng. Het is wel belangrijk om te weten hoe je dit het beste kan doen.

Om zowel de bijen als de tellers te helpen, organiseert de werkgroep van IVN-KNNV-Naturalis ‘Ontdek natuur in je buurt’ een workshop (online) op 8 april van 20.00- 21.15 uur. Tijdens de workshop leer je het verschil tussen een bij, een hommelmel en een zweefvlieg, de 6 hommels die in april vliegen en je maakt kennis met het telformulier.

Oefenen zullen we door middel van een quiz doen, want naar buiten gaan zit er dit jaar niet in.

Heb je nog nooit gezoomd? Geen probleem we helpen je er uit door een instructie mee te sturen of je verder op weg te helpen via de telefoon.

Heb je zin om mee te doen? Geef je dan op bij maddyvanholland@ziggo.nl

Voor meer informatie over de werkgroep zie www.ontdeknatuurleiden.nl

3. Het nationaal kampioenschap tegelwippen is terug.

Tegelwippen 2020 was de eerste editie van het NK Tegelwippen. Amsterdam en Rotterdam gingen de strijd aan: wie haalt de meeste tegels uit de stad en vervangt deze voor groen? Dit jaar wordt het grootser, heel Holland wipt! Met het NK Tegelwippen maken we Nederland samen een stukje groener. Dit doen we door tegels te vervangen voor planten.

30 MAART TOT 30 SEPTEMBER 2021

Het NK Tegelwippen maakt deel uit van een brede campagne *Een groener Nederland begint in je eigen tuin!* De ambitie is om bewoners en gemeenten zo veel als mogelijk te stimuleren en te helpen om de buitenruimte zo klimaatbestendig mogelijk in te richten. Denk hierbij aan het vervangen van tegels voor groen en het opvangen van regenwater. Hiervoor heeft een grote groep organisaties de handen ineen geslagen om samen aan de slag te gaan, waaronder: Amsterdam Rainproof, Rotterdams WeerWoord, Stichting Steenbreek, Tuinbranche Nederland, IVN Natuureducatie, Samen Klimaatbestendig, vereniging GDO, Ons

Water, Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

En onze hele Leidse regio doet mee! Leiden vs. Haarlem, Noordwijk vs. Lisse, Hillegom vs. Teylingen en misschien wel Wassenaar vs. Voorschoten. De gemeente die (relatief) de meeste stenen wipt wint! Je kan het aantal gewipte tegels en een bewijsfoto van jouw gewipte tuin opgeven via de volgende website.

[NK Tegelwippen 2021 \(nk-tegelwippen.nl\)](https://nk-tegelwippen.nl).

In Wassenaar gaan we, samen met de Groene Meent (<https://groenemeent.nl/>), een poging doen om de gouden tegel te winnen. Jullie hulp hebben we daarvoor nodig. Wil je meedenken laat het mij weten?

Wietse Roodenburg

4. Algemene ledenvergadering!!!

De ALV van onze IVN-afdeling wordt dit jaar een ZOOM-bijeenkomst! Reserveer vast de datum in uw agenda: donderdag 22 april aanstaande om 20:00 uur. U krijgt nadere informatie (ook technisch) later deze maand.

5. Jaar van de Tuin in Leiden

De gemeente Leiden heeft 2021 als Jaar van de Tuin uitgeroepen. In 2021 zet zij de tuin en/of balkon in de schijnwerpers! En inwoners van de hele Leidse regio kunnen zich laten inspireren.

Leiden bereidt zich voor op een toekomst waarin het vaker hard regent, afgewisseld met lange droge en hete periodes. Om zich hier goed op voor te bereiden investeert de gemeente op verschillende manieren, zoals het toevoegen van extra groen.

Meer dan de helft van het oppervlak van Leiden is in handen van particulieren en bedrijven. Daar liggen dus kansen! Leiden geeft je tips hoe je je tuin kunt vergroenen en hoe je de tuin of balkon aantrekkelijk

maakt voor insecten en vogels. Ook komen er in de loop van het jaar leuke acties voor buurt- of straatinitiatieven. Natuurlijk kun je ook tips verwachten over het opwekken van energie in je tuin of hoe je tuinmateriaal een tweede leven geeft. Voor leden van IVN of KNNV Leidse regio zal een en ander gesneden koek zijn. Bij deze de oproep burens en/of familie in Leiden te informeren over Jaar van de Tuin.

TV programma Jaar van de Tuin

Bloembollen, hommels en een versteende tuin. Zomaar wat onderwerpen die voorbij kwamen in de eerste aflevering van het tv-programma 'Jaar van de Tuin'. Dit wekelijkse Sleutelstad-tv-programma wordt gemaakt met heel veel andere partijen en vrijwilligers uit de stad in het kader van het Jaar van de Tuin. Vanuit IVN Leidse regio leveren Marian Kathmann en Douwe Sikkema hieraan een bijdrage. Tijdens dit jaar wil de gemeente inwoners zoveel mogelijk stimuleren hun balkon of tuin aantrekkelijk te maken voor insecten en vogels. En dat dit echt niet moeilijk hoeft te

zijn, zie je terug in de allereerste aflevering. Nieuwsgierig? Bekijk hem hier <https://www.gagoed.nl/jaarvandetuin>.

Inkoopactie van biologische bloembollen

Leiden gaat in het Jaar van de Tuin voor de grootste gezamenlijke inkoopactie van biologische bloembollen ooit! Als de tuin in de winter er nog leeg bij ligt, gebeurt er onder de grond al van alles. Kleine krokussen werken zich langzaam naar boven om eind februari, begin maart een mooi veld aan bloemen te presenteren. Dat ziet er niet alleen voor ons mensen prachtig uit, maar is een zeer welkome aanvulling op het voedselaanbod van de eerste hommels en bijen. Heb je een balkon? Ook dan zijn krokussen makkelijk om in een bak op je balkon te plaatsen.

Leuk feitje! De biologische krokussen zijn verwilderingsbollen. Die kun je dus gewoon in de grond laten zitten; deze komen jaar na jaar terug. Eén keer aanschaffen en je hebt er jarenlang plezier van.

De leuke acties en het laatste nieuws verschijnt op <https://www.gagoed.nl/jaarvandetuin> en op <https://www.facebook.com/jaarvandetuin>.

6. Werkgroep Ontdek Natuur in jouw Buurt (KNNV/IVN)

Een werkgroep in een bijzonder samenwerkingsverband tussen de KNNV, IVN en Naturalis.

Het doel van de werkgroep is om vrijwilligers en wetenschappers samen te brengen rond bepaalde onderzoeksvragen uit de natuur. De werkgroep Ontdek Natuur in jouw Buurt brengt vrijwilligers en wetenschappers bij elkaar om deelname aan natuuronderzoek met 'Citizen Science' te stimuleren en te ondersteunen.

'Citizen Science' (of 'Burgerwetenschap') is wetenschappelijk onderzoek dat door vrijwilligers samen met of onder begeleiding van wetenschappers wordt uitgevoerd. Dit kunnen nationale projecten, regionale onderzoeken of lokale initiatieven zijn. Ook incidentele waarnemingen die in een databank worden opgeslagen behoren tot Citizen Science.

Kennis wordt gedeeld en activiteiten worden geoefend, meestal mét een excursie. Het is de intentie van de werkgroep te reageren op vragen uit de samenleving.

Denk aan de Nationale Bijentelling, het Oeverplantenproject, de Vlindertelling of een vraag van een gemeente over het beheer. Het is de verwachting dat mensen door hun betrokkenheid bij deze onderwerpen zich meer betrokken voelen en bewust worden van de natuur. De natuur wordt beter gekend en men komt meer te weten over soorten en hun behoefte aan leefomgeving. Door hun gegevens te delen dragen ze bij aan het behoud van natuur.

Wat er tot nu toe gebeurd is en wat onze plannen in 2021 zijn

Meerdere workshops over het combinatiegebruik van de app ObsIdentify en de databank Waarneming.nl

ObsIdentify is een app op je smartphone waarmee je soorten uit de natuur op naam kan brengen, denk aan planten, spinnen, zoogdieren, vogels, paddenstoelen, vissen, vlinders, insecten, enzovoort.

Workshop bijen leren tellen. Op 8 april a.s. wordt er een workshop – online- georganiseerd. Diverse veldworkshops 'Oeverplanten'.

Deelname aan het nachtvlinder meetnet van de Vlinderstichting (tuinvereniging 'in het Zonneveld')

Enkele geplande workshops zijn niet doorgegaan vanwege gebrek aan menskracht. Vind je het leuk om mee te helpen bij de organisatie van één of meerdere workshops? Wij zien je graag komen! Je kan je aanmelden bij ontdeknatuur@gmail.com of bij één van ons. Op onze website vind je de informatie over onze activiteiten www.ontdeknatuurleiden.nl

Ontstaansgeschiedenis

Op 28 januari 2019 hebben de drie betrokken organisaties hun medewerking toegezegd aan de oprichting en de activiteiten van de Citizen Science werkgroep 'Ontdek natuur in je buurt'. (zie start document <https://drive.google.com/file/d/1IOLBryaklq6YWa4LI0UYAVYM3cL1f-ua/view>)

De werkgroepleden stellen zich voor:

- Jacqueline Henrot, ecooloog en gastonderzoeker bij Naturalis
- Ron Mes, bioloog, bestuurslid van de KNNV afdeling leiden gastdocent Naturalis
- Maddy van Holland, vicevoorzitter IVN Leidse regio
- Douwe Sikkema, bijna Natuurgids IVN Leidse regio.

De werkgroep 'ontdek natuur in je buurt' is geheel zelfstandig, maar zal 2x per jaar overleggen met het Adviespanel samengesteld uit de drie betrokken organisaties om de ontwikkeling van de werkgroep mede richting te geven, te stimuleren en te evalueren.

Leden adviespanel : Marco Roos (onderwijs coördinator Naturalis en Universiteit Leiden), Joop Vlieg (bestuurslid KNNV afdeling Leiden e.o.), Wietse Roodenburg (voorzitter IVN Leidse regio).

Nieuwsbrief IVN Leidse regio. 2021/4

Redactie: Floris de Boer, Wietse Roodenburg en Hans ter Mors. De Nieuwsbrief komt uit bij voldoende nieuws. Wie géén prijs stelt op deze Nieuwsbrief kan dit melden aan de secretaris van de IVN Leidse regio, Ria Fijn van Draat (ivnleiden@hotmail.com). De site van onze IVN-afdeling is <https://www.ivn.nl/afdeling/leidse-regio>. Ook goed: www.ivn.nl/leiden. In de maanden januari, mei en oktober verschijnt het gezamenlijke periodiek van de IVN Leidse regio en de KNNV Leiden e.o. "Bladgroen".